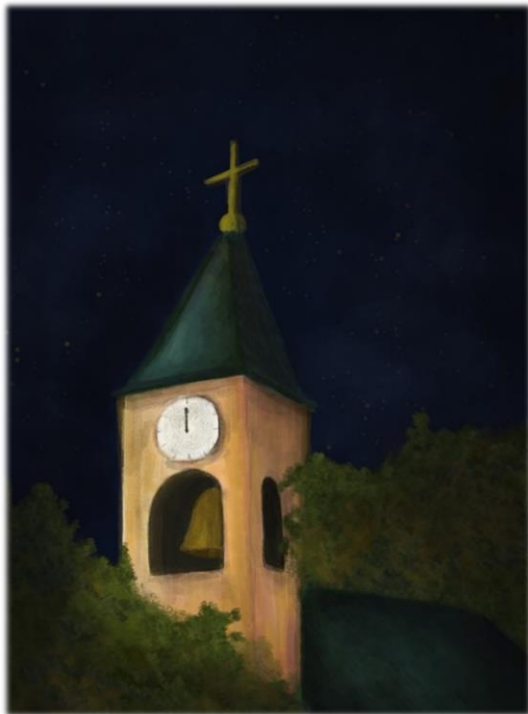

SĚTKÁNÍ

prosinec 2022

římskokatolická farnost při kostele sv. Janů v Brně-Bystrci • občasník

Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid.

Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.

(Lk 2, 10-11)

**Téma čísla:
Půlnoční**

Milí čtenáři farního občasníku,

vánoční noc prožíváme na jedné straně všichni stejně, každý z nás v hloubi srdce touží zakusit lásku, přijetí od druhých lidí, prožít pokojné chvíle. Na druhé straně, domnívám se, mnozí máme svůj „kout“, kde si kus Vánoc prožíváme zcela po svém. Osobně se nejvíc těším na „vánoční ticho.“ Slavení půlnoční mše svaté prožívám rád a stejně tak i radostná vánoční přání, povídání a veselí po skončení bohoslužby. A přesto se nejvíc těším na chvíli, kdy poodejdu někam stranou, abych konečně mohl navštívit Ježíše v jeslích. Vidím ho v hrubých jeslích za městem v podmínkách prostých až nuzných. Nemá tam cukroví ani vánoční ozdoby, a přesto je to vznešený Bůh, Zachránce. Postavím se vedle něho a téměř bez obav se na něho zahledím. Nemám mu moc co nabídnout, mlčím, protože nevím, co mám říkat. A přesto jsem s Ním v tomto chlévě rád a beze strachu takový, jaký jsem. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Ať už prožíváte Vánoce jakýmkoli způsobem, přeji vám všem, abyste při nich zakusili pokoj.

O. Pavel Svoboda, farář

Nad městem leží tma. Obě ručičky na kostelní věži jsou v nejvrchnější poloze. Začíná půlnoční. Čím vlastně láká ty, kteří do kostela nechodí pravidelně, jak ji prožívá nevidomý a co předchází nádherným zpěvům kostelního sboru? Ačkoli to bývá spíše výjimkou, do přípravy farního občasníku se tentokrát zapojili i „nevěřící“ autoři. A jsme za to moc rádi. Stejně poděkování patří i vám všem farníkům, kteří jste se chopili „pera“, aby toto pestré číslo vzniklo. Příjemné počtení přeje redakční tým Setkání

Nácvik na půlnoční přichází s koncem léta

Celá akce začíná na konci prázdnin, když se nedaří, tak začátkem září. Je třeba naplánotvat, co se bude zpívat, jak náročnou skladbu můžeme mít s ohledem na počet a schopnosti zpěváků i muzikantů. Bystrcký chrámový sbor je sbor laiků, kteří mají rádi hudbu, rádi zpívají, a tak se také různě mění jeho složení. Někdy je nadšených více a někdy méně. Zkoušky na Vánoce se zrovna vyznačují tím, že z celého roku bývá zpěváků nejvíce. Myslím si, že je to hlavně tím, že vánoční zpěvy jsou velice líbivé, většinou známější a zpívají se česky. Nejčastěji vybírám ze tří českých vánočních mší.

Letos jsem vybrala Rybovu Českou vánoční mši tzv. Rybovku - Hej Mistře. Myslím si, že je to mše, která je s dobou vánoční

úzce spojena v celé naší republice.

Jsou dokonce kostely, kde se tato mše hraje každoročně a žádá jiná volba nepřichází v úvahu. U nás jsou také zpěváci, kteří by ji klidně zpívali každý rok, ale jsou i další, kteří ji už mají takzvaně „vohranou, je to furt dokola to samý“ a tak se snažím, abychom to u nás trochu prostřídali.

Máme zvolenou skladbu a je načase začít trénovat. Někteří lidé si stěžují,

že již v listopadu jsou v obchodech vánoční výzdoby a v rádiích hrají koledy. My začínáme nejpozději se začátkem října a poctivě trénujeme až do Štědrého dne.

Posledním specifikem je samotné provedení. Jindy v roce doprovázíme zpěvem dopolední nedělní mši, ale půlnoční je až večer. Zpěváci jsou po dobré štedrovečerní večeři, a odchází „od stromečku“ o hodinu dříve, abychom se stihli rozepívat a nachystat. Zpěv, a také samotnou mši, doprovází velice specifická VÁNOČNÍ nálada. A i když se vždy najde něco, co se nepovede, všichni si to užijí, protože to prožíváme společně a společně slavíme narození Ježíše Krista.

M. Krystková

SKRYTÉ ZÁZRAKY

Když jsem byla mladá a svobodná, jezdívala jsem asi jednou měsíčně, celkem pravidelně, pomáhat na jednu východočeskou faru. V té době nebylo rozhodně běžné, že by se život farnosti soustředil na faře. Fary byly v hledáčku církevních tajemníků a taky pracovníků StB. Proto se na faře vyřizovaly jen ty nejnnutnější a „nejnevinnější“ záležitosti. Tahle fara byla světlou výjimkou. Myslím, že to bylo tím, že horní patro fary měl pronajatý jeden úřad, na který musel mít během pracovní doby kdokoliv přístup. Bezproblémový přístup na faru měli tedy i farníci. Bydlel tam pan děkan a sestra v civilu, kterou všichni oslovovali „paní katechetko“. Ta se starala o to, aby se každý farník cítil na faře vítán. Stávalo se např., že maminka přivedla na faru dítě, když si potřebovala něco zařídit a neměla jiné hlídání...

Paní katechetka se mě jednou zeptala, jestli nechci přijet taky na Vánoce, že mívají na Štědrý den na večeři asi 10-15 lidí, kteří jsou osamělí a zůstali by jinak sami.

Tak jsem jela... Před tím jsem jezdila na svátky k rodičům. Na Štědrý den byla pohoda - příprava sváteční večeře, nějaká výzdoba, dokonce jsme vždycky našli čas i na růženec před večeří. Pak sváteční pohádka v televizi a půlnoční.

Tady to bylo úplně jinak. Hned po ranní mši sv. na Štědrý den se dveře na faře netrhly. Děti si přišly vypůjčit jesličky s Jezulátkem, protože šly do Domova důchodců zpívat koledy. Taky přišli tatínci, aby se domluvili, kdo kterého starouška na večeři přiveze a po večeři zase odveze. Pohybovaly se tam i ženy, které zdobily kostel. Přišly si pro vodu nebo se jen tak ohřát a vypít si hrnek čaje. Sem tam někdo přinesl dárek pro pana děkana nebo paní katechetku.

To vše se odehrávalo ve velké a prostorné farní kuchyni, kde se zároveň připravovala sváteční večeře.

Mumraj ustal až k večeru. Ale to už přišel pan děkan a zavelel: „Hosté čekají ve svátečním pokoji. Jdeme večeřet.“ Sundaly jsme zástěry a šly obsluhovat hosty, popovídat si s nimi, zaspívat koledy a předat nějaké drobnosti, které připravily děti.

A pak začala druhá směna: umýt horu nádobí, připravit chlebičky na Boží hod pro muzikanty, kteří přijdou zahrát na slavnostní vánoční mši. A nakonec dát trochu sváteční „háv“ i farní kuchyni. To už do půlnoci moc času nezbývalo.

Při půlnoční mši svaté jsem byla docela utahaná a – přiznám se – i trochu zklamaná. Moc velká vánoční pohoda to tedy nebyla. Ale pak jsem si uvědomila, že Maria s Josefem, kteří přišli vyčerpaní do Betléma, také neprožívali žádnou pohodu a romantiku. Nikdo je nechtěl, nikdo pro ně neměl místo. Odešli tedy do obyčejné stáje. A tam se stal zázrak: NARODIL SE VYKUPITEL. Ti, kteří nedovedli slevit ze svého pohodlí a soukromí, se to nedozvěděli. Jen pastýři, kteří pracovali – hlídali svá stáda – se to dozvěděli. Poklonili se Dítěti a vrátili se ke své práci. Od té doby vím, že zázraky se dějí ve skrytu, tiše a nenápadně. Pro mě byl zázrak tohle poznání, které mi přineslo radost a pokoj v srdci. Přeji všem také hodně skrytých vánočních zázraků. **E.M.**

Copak my ti nuzní dáme?

Je tady zas tajemná krása Vánoc, kdy na svět přišla Spása a naplňuje nás velká radost.

Štědrý den je asi všude ve znamení dodržování tradic a oslav: poděkovat u večere, posedět, zazpívat koledy, radovat se z dárků, sdílet lásku, radost a štěstí.

Bůh nás k sobě volá, snad žádná duše nedokáže být k Jeho lásce hluchá.

Než na půlnoční pospíšíme, co k jesličkám ponese? „Copak my ti nuzní dáme, darovat Ti co nemáme?“ Slova, skutky, hřivny, talent, ctnosti, život, čas, víru, lásku, naději, mysl, vůli, mír, naši vlast, svobodu, povahu... Vezměme v srdcích také rodinu, přátele, známé, sousedy i kolegy.

Za to si můžeme odnést radost, klid a pokoj, že Ty jsi s námi stále. Po celý život, v každou hodinu.

Kéž bys přijal, co ti právem náleží, a pomohl odstranit, co mezi námi překáží. Ty umíš zázrakem vše v dobré obrátit.

„Půlnoc odbila, město šlo spát“,

Tvá láska však bez ustání bdí.

-tj-

DOTEK LÁSKY

Dělník Berta v životě zkrachoval. Dětství měl dobré, býval i ministrantem. Ale pak se ho ujala ateistická škola a tam mu trvale vtloukali do hlavy, že Bůh neexistuje a Kristus nežil. On si z toho vyvodil, že si tedy může dělat co chce, a z domu odešel. A byl Štědrý večer. Byly zavřeny továrny a hospody. Lidé spěchali domů nebo do kostela. Jenže Berta domov neměl a do kostela nechodil. Našel však otevřenou hospodu. Ubručení hospodský se zlobil, když tam měl jen jednoho hosta, který pomaličku upíjel kořalku. Hleděl ven oknem, vítr hnal vločky sněhu. Najednou uviděl na chodníku potácejícího se starého člověka, který zaškolbrtl a svalil se. Hospodský zabručel: „Když je ožralý, má sedět doma.“ V Bertovi se pohulo svědomí. Třeba je to nešťastný člověk. Vyšel ven, vzal ho do náručí a donesl dovnitř. „Pro opilce není v hospodě místa,“ řekl hostinský. A Bertovi se vybavila vzpomínka z náboženství – pro Ježíše Krista nebylo místo v hospodě. Řekl: „Bude tady, dejte mu kávu.“ Stařík se posilnil a začal vypravovat: „Mám doma slepou ženu. Potřebovala nutně lék. Jedna lékárna byla otevřená, lék jsem dostal, ale dostal jsem také závrať a spadl jsem. Děkuju vám, že jste mě zachránil.“ Berta doprovodil muže k jejich bytu. Muž otevřel, žena seděla u světla. Řekla: „Je to betlémské světlo, zažehnuté u jeskyně v Betlémě. Očima je nevidím, ale hřeje mně ruce a hřeje mně srdce.“ Když muž vypravoval, co se stalo, děkovala: „Vy jste zachránil dva lidi, muže, aby nezmrzl, a mě – já bych bez toho léku umřela.“ To už se Berta vytratil a směřoval ke kostelu. Tam kněz právě kázal: „Dnes přišla na svět láska ...“ A Bertovi se zdálo, jako by ten maličký Ježíš ho políbil na čelo a v něm ožila spící víra.

Proto o Vánocích přicházejí do kostela i ti, kteří jinak nemohou nebo nechťejí. Zažívají dotek lásky. A proto Pán Bůh poslal na svět svého Syna, nikoliv jako ozbrojeného krále, ale jako malé děťátko. A my zpíváme **o tom, co se vskutku stalo, že se lidem narodilo Děťátko.** (čerpáno z knihy P. Aloise Pekárka, Hořící srdce – příležitostné promluvy)

-jm-

Jaké to je nevidět půlnoční? Jeden z našich farníků pro Setkání ochotně přiblížil své prožívání (nejen) půlnoční mše svaté:

FIGURKY POZNÁVÁM RUKAMA

Vyrůstal jsem v rodině, kde jsme chodili každou neděli do kostela a také na mši svaté na Boží hod vánoční jsme bývali pravidelně. Na půlnoční však ne. Na tu jsem začal chodit až jako většín, a to se starším bratrem. Několikrát jsme byli i na Petrově a už tehdy ji sloužil biskup Cikrle. Pro mě to byl hluboký zážitek.

Ať už si to uvědomujeme nebo ne, při mši svaté je většín věcí založena na verbálním projevu ze strany kněze nebo věřících. Některé liturgické záležitosti se ale vytušit nedají. Třeba, že ministranti na začátku mše svaté vcházejí a nesou kříž. Nebo že se kněz modlí s rukama sepjatýma, ale někdy je roztáhne. To jsou věci, které když člověk nevidí, nemůže o nich ani vědět.

Abych se ale vrátil k prožívání půlnoční mše svaté: Pro mě začala mít jinou dimenzi v době, kdy se nám narodily děti. Ty jsou ještě relativně malé, takže na Štědrý den chodíváme už na odpolední mši svatou.

Co na mě nejvíc zapůsobí právě při půlnoční mši a na Boží hod vánoční? Nazdobený vánoční stromček pochopitelně cítím už když s rodinou vcházíme do kostela. Ta vůně je opravdu jedinečná.

Mým nejhlubším prožitkem při půlnoční mši svaté je, že se vždycky v mysli vrátím k narození Ježíše - tehdy malého miminka. V duchu si představím někdejší Betlém. Všude klid, ticho, příroda a na nebi pak začne intenzivně svítit hvězda, která všechny navede k místu kde se narodil náš Pán. Když se ztiším a toto si představím, takové setkání s Bohem je pro mě intenzivním zážitkem. Samozřejmě další prožitek půlnoční mše svaté nabízí hudba. Nejkrásnější koledy, které mě vždycky dojmají jsou Tichá noc a Narodil se Kristus Pán. Zvláště na Tichou noc se velice těším. Připomíná mi moje dětství. Jak už jsem zmínil v úvodu, na půlnoční jsme sice nechodili, ale maminka ráno pustila v kuchyni rádio, kde hráli koledy. Slyšel jsem je tak hned při vstávání a úplně mně to navodilo štědrodenní atmosféru.

Musím říct, že prožívání půlnoční mše svaté, kdy v podání varhanního doprovodu zazní zpěv vánočních písní, je pro mě skutečně silným prožitkem. Možná je to i proto, že poslech hudby je pro mě největším koníčkem a volné chvíle si vyhražuji pro poslech oblíbené hudby. U toho nic jiného nedělám a nechám do své duše pronikat zpěv a prožívám krásné chvíle. Samozřejmě záleží na typu hudby, kterou si pustím. A podle momentální nálady volím někdy pomalejší skladbu a jindy zase rychlejší. Ještě další podstatná věc, která mě napadá ohledně půlnoční mše svaté a chtěl bych ji zmínit: v kostele nechybí betlém. Děti ho chtějí vidět a já jsem rád, že si na něho mohu sáhnout. Právě jen díky tomu figurky poznávám rukama. To je pro mě opravdu výrazný vjem. Moc fajn je i to, že po mši svaté si můžeme domů odnést Betlémské světlo. A vím, že na Štědrý den po odpolední mši svaté někdo hrává před kostelem třeba na trubku nebo na nějaký takový nástroj. Tohle všechno patří k mým vánočním prožitkům.

Radim Charvát

CO JE NA SVĚTĚ NEJDŮLEŽITĚJŠÍ?

Je „půlnoční“ srdeční záležitost nebo jen kulisa k Vánocům? Slyšet na živo „Rybovku“ a vzpomenout si na dětství? Šetříme energii, ale světla na domech a ulicích neubývá. Co tak světlo v duši a v srdci? Vcítit se do lidí na Ukrajině, kde asi nebudou mít ani teplo, natož vánoční stromeček. A co teprve vojáci, kteří bojují v hrozných podmínkách za svoji svobodu? Naše byla opravdu sametová. To si ani nezasloužíme. A všechno, s čím se potýkáme, se nedá srovnat s válkou u našich sousedů.

Co teprve ti, kteří ještě pořád nařikají a bojí se? Opozice straší, ta válku nezažila. Sama by nic nedokázala.

Nevím, čeho se bát. Pořád jsou plné obchody, plné vozíky. Jsou tací, ti byli vždycky, že museli šetřit a nic si nemohli dovolit. Víím, o čem mluvím. Ti tak nereptají, jsou zvyklí nemít všechno. I vláda říká, že se nemáme bát. Pokud nám neuvízne v krku kost z kapra, nedostaneme žlučnickový záchvat z přejedení a neskončíme v nemocnici, mohou být Vánoce opravdu šťastné a veselé. Hlavní je zamyslet se, co je na světě nejdůležitější: mít se rádi, nezávidět, nežalovat, nekritizovat a vyzařovat radost a pokoj. Ježíš se narodil ve chlévě na seně a je tu pro nás každého a v každé době. Co by pomohlo, kdyby se narodil a zemřel za nás, kdyby se nenarodil v našem srdci? **MŠ**

Půlnoční sbírka

První roky po sametové revoluci byly v kostelích neopakovatelné. Do znojemského chrámu svatého Kříže, kde jsem tehdy ministroval, najednou přicházeli i ti, kteří dlouhé roky z obav před pronásledováním tehdejšími režimem svoji víru skrývali. Zřejmě nejvíc patrné to bylo o Vánocích, a konkrétně při půlnoční mši svaté. Tyto většinou nesmělé tváře neomylně obsadily zadní lavice nebo postávaly těsně za vstupními dveřmi. Zřejmě, aby po skončení slavnostní bohoslužby stihli odejít mezi prvními. Nejvíce narváno tak bylo pod kůrem, kde by možná nepropadl na zem ani špendlík. Od oltáře to nebylo vidět, ale ti, kdo chodili vybírat, pod kůrem často míjeli celé rodiny. Vyrazit do tak hustého davu s košíkem v ruce chtělo přinejmenším kus odvahy. Tím spíše, že na některých příchozích bylo znát, že už mají za sebou vydatný vánoční přípitek. Když jsme my starší ministranti procházeli kostelem, zamířili jsme samozřejmě i dozadu mezi ně. Ačkoli se to může zdát zvláštní, téměř neomylně jsme dokázali poznat, kdo z nich chodí do kostela právě jednou ročně. Mnozí návštěvníci totiž nejspíš vycházeli z přesvědčení, že všude, kde je k poslechu hudební produkce, nebývá vstup zdarma. A tak když jsme se za zpěvu krásných koled prodírali davem a natáhli ruku k nim, jejich reakce se podobaly jako vejce vejci. Z peněženky vytáhli nějakou větší bankovku a při jejím vzhazování do košíku druhou rukou mávli a na ministranta potichu hlesli: „Já platím i za tyhlety.“ Laskavě jsme se na ně usmáli a šli jsme dál.

-pš-

ZPÍVÁM RYBOVKU

Snad je to díky hezkým vzpomínkám na dětství, možná je to způsobeno vůní lesních stromků nebo hezky nazdobeným betlémem, jisté je, že si půlnoční vánoční mše stále uchovává své kouzlo. Jak víme, často ji navštěvují i ti, kteří z různých důvodů do kostela během roku nezavítají. A jsou zde správně, narozený Spasitel totiž vítá a přijímá všechny.

Za léta kněžské služby jsem pochopil, že cílem slavení půlnoční bohoslužby není věcné a hluboké přemýšlení o tajemství vtělení Božího syna. Jde tu spíše o pokojné spočinutí v krásné atmosféře, dotyk krásy, přátelské setkání provázené úsměvy, hřejivý lidský prožitek. Jako mladému knězi mi to někdy přišlo trochu málo; dnes už tuším, že všechno poctivé lidské konání dělá Bohu radost. A tak si dovolím vzpomenout na pár okamžiků spojených s Vánoce, které jsou příjemně a úsměvně lidské.

První rok přípravy ke kněžské službě jsem prožil v Litoměřicích a rád vzpomínám na chvíle strávené ve sboru litoměřických učitelů. Nejednalo se o chrámový sbor, ale o běžný „civilní“ pěvecký sbor, se kterým tehdejší Teologický konvikt udržoval přátelské vztahy. A tak každý rok pár posluchačů konviktu tento sbor navštěvovalo. Z jednoho setkání v tomto souboru jsem si do života odnesl úsměvnou vzpomínku. Někdy v čase okolo Vánoc se ke mně nenápadně naklonil jeden pěvecký kolega a opatrně mi sdělil: „Víte, já jsem také hluboce věřící.“ Snad jsem na něho pohlédl tázavě, a tak bez otálení dodal: „Ano, je to tak. Každý rok přijdu na Vánoce do kostela a zpívám Rybovku.“

Rád také vzpomínám na své první Vánoce prožité ve Sněžném, konkrétně na první půlnoční slavenou v tamějším kostele. Během bohoslužby slova, tzn. během poslechu prvního a druhého čtení, mi blesklo hlavou, že bych mohl podtrhnout vánoční atmosféru hlásáním Božího slova nikoli jako obvykle od ambonu, ale slavnostně z kazatelny. (Snad jen pro mladší z vás, kteří už možná kazatelny nepamatují, dodám, že, kazatelna - v pravém slova smyslu - bývala umístěna vysoko nad lidem, aby bylo kazatele dobře slyšet a vidět.) A tak jsem bez velkého přemýšlení na kazatelnu vyběhl a evangelium a homilii pronesl z patřičné výše. Dodnes vidím pohled, který na mě po skončení mše svaté v sakristii vrhla paní kostelnice, dodnes slyším její slova: „Otče, ještě nikdy jsem na půlnoční nezažila tolik strachu. Na té kazatelně už přes dvacet let nikdo nebyl a já jsem celou dobu trnula hrůzou, že to s vámi spadne!“ A dodatečné hodnocení mého vánočního snažení přišlo za pár dní. Stejná paní kostelnice, tentokrát už s úsměvem v očích, mi sdělovala: „Otče, vy jste tu půlnoční úplně odbyl!“ Nechápatě jsem na ni pohlédl, a tak upřesnila: Jedna moje známá se po létech vypravila na půlnoční. A byla strašlivě zklamaná: „Ten nový farář půlnoční úplně odbyl! Než jsem se stačila hezky naladit a zaposlouchat, už byl z kazatelny dole!“

O. Pavel

DO KOSTELA SE MI VŮBEC NECHTĚLO

Narodila jsem se do věřící rodiny. Do mých asi 12 let jsme prožívali pěkné Vánoce. Bylo v nich cosi tajemného, krásného a vždy bylo na co se těšit. Bydli jsme v rodinném domě, v přízemí bydlela babička. Po určité době a jistých událostech v rodině se dostalo manželství rodičů do krize, což ovlivnilo vše, hlavně životy nás dětí.

Nezapomenu na jeden Štědrý večer, mohla jsem být tak v 7. nebo 8. třídě. Vše bylo uklizeno, nachystáno, večeře připravená jako vždy (maminka byla pečlivá hospodyňka a i při velkém vytížení zvládala domácnost bez stresu). Ale tátu chytila ten den zvlášť nepřijemná deprese. Seděl dole u babičky a nešel s námi večeřet. Ani si nevzpomínám, jestli jsme my ostatní večeřeli společně, nebo si každý snědl něco sám. Bylo mi moc smutno. Tu dusnou atmosféru jsem nemohla snést. Vyrasila jsem ven. Nebála jsem se noci a tmy. Venku sníh, mráz a naprosté ticho. Zvláštní pocit. Určitě se tam dalo dýchat lépe než doma. Šla jsem, kam mě nohy nesly. Prošla od vesnice k vesnici a toulala

se po okolních polích. Nikde ani živáčka. Když se blížila půlnoc, pomalu jsem se vracela přes zahradu. Zvonili na půlnoční. Do kostela se mi vůbec nechtělo. Ale abych nemusela lhát, šla jsem. Stála jsem úplně vzadu, zády opřená o vchodové dveře a všechno ve mně protestovalo. Slovo láska mi zvlášť drásalo uši i duši. Říkala jsem si: „Co to je? Vždyť to v životě vůbec nefunguje!“

Nakonec jsme i tyto Vánoce přežili. Protože nebyly jediné v podobné atmosféře, nejmladší sourozenec je dodnes nemá rád. Nevím, proč jsem měla projít touto zkušeností. Dnes už vidím věci jinak, rodičům jsem odpustila. Nemohli dát to, co sami neměli, co nedostali od svých rodičů. Ale chápu i lidi, kteří nemají rádi Vánoce (možná jich v dnešní době není málo).

Přesto stále platí a bude platit:

Světlo přišlo na svět, ale lidé si zamílovali víc tmu než světlo (Jan 3, 19).

Bůh je světlo a není v něm nejmenší tmy (1 Jan 1,5).

To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila (Jan 1,5).

My křesťané se nemáme přizpůsobovat tomuto věku, máme být solí země a světlem světa - kéž by se nám to s Boží pomocí dařilo!

AM

Anketa

Zeptali jsme se dětí ve druhé třídě na ZŠ Vejrostova: Jaký dar bys dal/a Ježíšovi ty?

- Chtěl bych mu dát modlitbu, protože mě stvořil. (chlapec)

- Lásku. Protože se za nás obětoval na kříži. (dívka)

- Já bych chtěl dát Ježíšovi velké objetí. (chlapec; viz obrázek)

- Modlit se za něho. (chlapec)

- Velké objetí. Protože nám dal dobro a lásku. (dívka)

- Já bych mu dala jako dárek, že každou neděli chodím do kostela, protože ho mám ráda. (dívka)

- Já bych dala Ježíšovi lásku a pomáhala bych chudým lidem. Protože ho mám ráda. (dívka)

- Velké objetí a modlitbu. Jsem mu moc vděčná, že stvořil Zemi, zvířata, světlo, rostliny. A taky, že

nám dal život a že mě chrání. (dívka)

- Pusinku. A pomodlím se růženec, aby se měl dobře. (dívka)

- Lásku. Protože ho mám ráda a dal nám život. (dívka)

- Chtěla bych mu dát modlitbu. Protože ho mám ráda a protože chci, aby přišel k nám. (dívka)

-em-

Svatá rodina inspiruje

Čím jsou pro mě mše svaté v době vánoční jedinečné?

Mám ráda symboliku, proto se mi líbí, že v naší farnosti je při začátku „dětské“ mše svaté slavnostně přinášén Ježíšek do jeslí - věřím, že nám to může pomoci k uvědomění, že Bůh, Lásku, je nám stále blízko. Ať se nacházíme v jakékoli životní situaci.

Vzpomínám si, že před lety se ke mně dostal článek papeže Františka, kde vypráví o Svaté rodině. Rodina potřebuje mít pevné základy v lásce. Je místem, kde odpuštění, usmíření a vlídnost než skončí den, převažují nad neshodami. Svatý Josef sice tolik nemluví, ale o to víc s Láskou koná, chrání svou rodinu.

Dejme si čas a zadívejme se znovu na betlém a jeho postavy nejen v kostele, ale i v našich domácnostech... Svatá rodina může mnohým inspirovat všechny rodiny na světě. K čemu? To už je na každém z nás.

Markéta Šobová

PŘIŠLI JAKO PASTÝŘI K JESLÍM

Myslím si, že právě půlnoční mše svatá je vynikající příležitost, jak oslovit hledající. Většina návštěvníků jsou lidé dobré vůle, přišli jako pastýři k jeslím - mnozí ani nevědí proč, ale jsou v kostele.

Proč vlastně přicházejí „nevěřící“ lidé na půlnoční? Zdá se mi totiž, že možná opravdu hledají nějaké setkání s náboženským světem. Nějaká forma bohoslužby bude setkáním se skutečně věřícím světem, a proto má nesmírný význam. Mše svatá je pro takového člověka asi obtížně čitelná a srozumitelná, ale dýchá z ní posvátno. Ať už mše svatá či bohoslužba slova, hledající přichází do domu Božího a Duch svatý je připraven vstoupit do každého, kdo má upřímně otevřené srdce.

(inspirováno víra.cz) -jm-

Dvakrát od „nevěřících“

Každý potřebuje půlnoční

Každý potřebuje občas v životě půlnoční. Pro mě jako nevěřícího je půlnoční mše hlavně únik a vlastně trochu návrat. Únik od moderního a světského pojetí Vánoc a návrat k původní myšlence společenství, pospolitosti, komunity a lásky. To je něco, co o Vánocích nikde jinde člověk nezažije, ta upřímná radost a přejícnost je hmatatelná, a když se začne zpívat Narodil se Kristus Pán, tak si připadám aspoň na chvíli opravdu šťastný, až skoro dojatý. Ne snad tím, že bych chtěl oslavovat narození páně a klanět se bohu, ale zejména tím, že ta myšlenka sounáležitosti a lásky k bližnímu v lidech stále ještě někde je, i když je často ztracená a zapomenutá. Tak ji jednou za čas dokážeme ve tmě dnešního světa najít, a rozsvítit ji pro sebe sama a pro druhé.

J. P.

(Pozn.: Kvůli autenticitě příspěvku jsme ponechali velká a malá písmena bez úprav)

Magnet s názvem půlnoční přitahuje i „nevěřící“

Á.....“Šťastné, veselé a pohodové” jsou zase tady. Hurá!?! Vážně nevím. Čas běží. Honem, ať to celé stihnu. Do přemítání, co asi najdu pod stromečkem zbývá ještě několik dní. Už jen nazdobit dům, generálně uklidit, upéct nějaké to cukroví, které ve finále stejně připálím, osmažit kapra... Ha, udělám si radši seznam, protože na prskavky, balicí papír a ubrousky bych zapomněla.

Do toho všeho ještě musím stihnout klidné, přátelským duchem vonící setkání s mými pěti kamarádkami pod vánočním stromem. Ve zmrzlých rukou žmouláme tvrdě vybojovaný punč a všechny netrpělivě přešlapujeme, protože práce doma stojí, stejně jako my pod tím stromem. Cestou domů míjím kostel. Je otevřený. Nakouknu dovnitř, jen na chvilku. Hmmm, je tu příjemně, ticho, nazdobeno, sem tam nějací lidé, kteří překvapivě klidně chodí kostelem, zatímco v obchodech vře krvavá bitva o balicí papír. Ve srovnání s přeplněným centrem je kostel osvěžující místo. Posadím se do lavice a přemýšlím, jaké Vánoce asi mají věřící. Taky jsou zavaleni vším „co se na Vánoce musí“, nebo si za doprovodu koled zapálí svíčky na stromečku a radují se z dárků? Nevím, asi si to idealizují, ale každopádně je mi tady dobře. A přemýšlím o tom, zda se lze naučit věřit v Boha.

Je tu den D. Od rána panuje shon, hlavně nezapomenout nic nachystat, naplnit všechny tradice... a hlavně se cítit spokojeně.

Konečně začíná ta krásná část. Je odpoledne a my jdeme společně na vánoční procházku. Po příjemně ztichlém městě, ke svítícímu stromečku a samozřejmě - já ač odmalička nevěřící - už tradičně mířím do kostela. Tahle kombinace slov nevěřící, tradiční a kostel se vám může zdát nepochopitelná. Ale i my „nevěřící“ máme potřebu „někomu“ poděkovat za celý ten rok, za to, že jsme všichni spolu a za vše dobré, co nás v končícím roce potkalo. A také načerpat trochu atmosféry klidu a vánočního kouzla, kterými jsou kostely v tomto období naplněny. Zaposlouchat se do moudrých a podnětných slov při půlnoční mši i do zpěvu koled a vzít si domů Betlémské světýlko, protože prostě září jinak, světleji. Tak nějak vánočněji. Po večeri a stromečku už následuje pouze zvláštní forma vánočního kómatu a myšlenky na to, že našťastí jsou ty Vánoce jen jednou v roce:-)

Vánoce miluji se vším všudy a celé naše svátky se nesou v duchu potěšit druhého a udělat mu radost. Předvánoční šilenství podstupuji dobrovolně a s vidinou, že svým blízkým nachystám právě ty nejšťastnější, nejveselejší a nej pohodovější svátky, na které budou vzpomínat. Pro mě samotnou je pak každoročně největším darem mít kolem sebe své nejbližší.

Přeji vám všem pohodové, klidné a požehnané Vánoce.
A třeba se potkáme v kostele.

Andrea

Svatá noc – noc Božích zázraků a uzdravení

„Prožijte tento čas naplno – možná už nikdy v životě takovou příležitost mít nebudete...“ Opakovaně jsme slychali ve francouzské evangelizační škole Jeunesse Lumière.

Psal se rok 1999 a já jsem prožívala nejúžasnější období svého života. Žádné starosti se sháněním vánočních dárků, výzdobou, úklidem, ale poctivá duchovní obnova vedená knězem Danielem Angem bezprostředně před příchodem vánočních svátků. Doteď mi zní v hlavě jeho slova, která jsem si tehdy poznačila: „Ponořte se do tajemství Narození Páně i za ty, kdo nemohou prožívat ticho, za ty, kdo pracují, za vaše rodiny – za všechny prožijte vstup do vánočního období v tichu a modlitbě. Tato duchovní obnova vám možná zůstane v srdci jako milost po celý život, a budete z ní čerpat ve chvílích, kdy budete zavaleni mnoha běžnými starostmi.“ To, co jsme následně prožili během Sváté noci, si stejně jako všichni ostatní z Jeunesse Lumière uchovávám ve svém srdci, ale Boží milost je tu pro každého z nás.

„Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Jan 1,14. Stejně jako všichni lidé, Ježíš prožil čas dětství, dospívání a dospělosti. Protože přijal naše lidství, může uzdravit všechno, co prožíváme: naše nejrůznější zranění a všechno, čím jsme byli poznamenáni během svého života, včetně prenatalního období.

Je známo, že ve stejný den a rok, 24. prosince 1886 obdržely milost obrácení a vnitřního uzdravení dvě významné osobnosti francouzské církve: svatá Terezie z Lisieux a katolický básník Paul Claudel.

Svatá Terezie nazývá vánoční noc 1886 „nocí svého obrácení“. Tehdy jí bylo necelých 14 let. V jednom svém dopise píše: „V té požehnané noci, o níž je napsáno, že ozařuje slasti samotného Boha, mě Ježíš, který se stal dítětem z lásky ke mně, vyprostil z plének a dětských nedokonalostí. Tak mě přetvořil, že jsem se už nepoznávala.“

Paul Claudel prožil svoje obrácení jako osmnáctiletý mladík, když se na Štědrý den zrudněle procházel ulicemi Paříže a náhodně vstoupil do katedrály Notre Dame. Zrovna se tam zpívaly první vánoční nešpory. Náhle pochopil, že Bůh není žádný tyran, jak si ho dřív představoval, ale že se z lásky k lidem vtělil jako malé, zranitelné dítě. Poznal, že Bůh je křehká a zranitelná láska. Později vzpomíná: „Pohlédl jsem na oltář, a v tu chvíli jsem uvěřil.“

Zkusme půlnoční bohoslužbu prožít letos třeba trochu jinak. Otevřeme před Božím dítětem svoje srdce, aby je proměnil a uzdravil. Nebojme se být sami sebou, s chybami a slabostmi, předložme mu všechno, co nás trápí a tíží. Věřím, že každý z nás může stejně jako svatá Terezička nebo Paul Claudel obdržet od Pána o „Svaté noci“ velké obdarování pro svůj život.

-em-

AFRICKÉ KLEKÁTKO

Věc, která se mi vryla, nejen do paměti, z mého ročního působení v Africe-Tanzanii, bylo klekátko. Asi se ptáte, proč zrovna klekátko, a jakou to má souvislost s tématem vánočního Setkání.

Půlnoční mše byla jednou z nejdelších mší v těchto končinách, doba trvání hravě překonala 2-3 hodiny.

Specifikem právě farního venkovního kostela v Bugisi byla betonová sedátka, která zároveň sloužila zadní hranou jako podkolenní opěrka při pokleknutí.

Při tamních mších se klečelo často a dlouze, takže pro věřící, kteří nebyli zvyklí, případně měli i nějaké to kilo navíc, se stal tento úkon ke konci mše doslova utrpením.

Jak rád jsem vzpomínal na mše v našem bystrckém kostele a po návratu domů s vděčností klečel i na holé dlažbě.

(z připravované knihy L. Malinky o pobytu v Tanzanii v rámci Adopce nablízko)

-km-

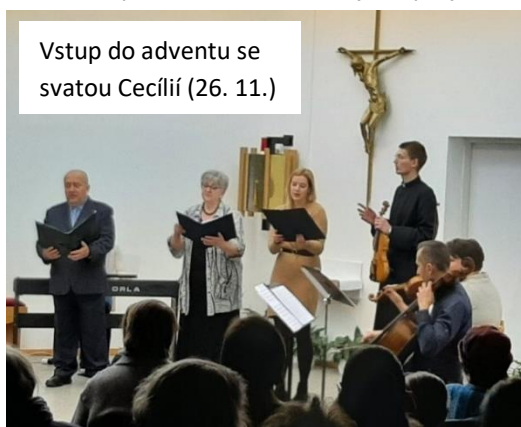
Prožili jsme společně

ADVENTNÍ MUZICÍROVÁNÍ

„Odmítám poslouchat hudbu. Chce se mi pak říkat příjemné hlouposti, hladit po tváři lidi, kteří dokázali vytvořit takovou krásu, ačkoliv žijí v tomhle zatraceném pekle.“ Sv. Cecilie je zobrazována, jak hraje na varhany či loutnu. Na Lenina, autora úvodního citátu, by se spíš hodilo, jak tu loutnu či varhany demoluje svým kladivem. Odkud taková nevráživost?

Základním principem hudby je inspirace. Dejme tomu, že skladatel má napsat symfonii. Pořád to nejde, stále se čeká... a najednou je to tu. Jako dříve skladatel psát nemohl, teď musí. Něco se dotklo jeho nitra, a on cítí nutkání vyjádřit to i navenek. Podobnou věc vidíme i v duchovním životě. Milost, která se dotýká nitra, vede k vnějším projevům.

Světcům tekly slzy, lehalí si na zem, zpívali písně, psali básně či teologická pojednání. U všech jiných by to bylo do jisté míry hrané, neupřímné, neautentické či dokonce pokrytecké. U světců ne. V jejich případě to mělo reálný základ, skutečnost, kterou jim Bůh vložil do duše. Co to znamená? V umění nejde o to, setkat se s city či prožitky autora nebo interpreta díla. Autor i interpret jsou jen zprostředkovatelé. V umění jde o to zahlédnout, setkat se s inspirací, čili s duchovní

Vstup do adventu se svatou Cecilíí (26. 11.)

skutečností, neztotožnitelnou s emocemi, náladami nebo s čímkoliv příliš vázaným na tělesná ústrojí člověka. Jaký div, že se materialista bouří! Vždyť je to jeho krédo, že ten záblesk štěstí a smyslu z jiného světa, kterým je inspirace, neexistuje!

Každé umělecké dílo je svým způsobem zjevením, symbolem skutečnosti z jiného světa. Autor (skladatel) tuto skutečnost vyportrétoval více nebo méně dobře, interpret pak tento obraz více nebo méně dobře předvedl, přetlumočil. Proto, když jsme na koncertě, pozorně vnímáme, a po ukončení čísla prostřednictvím potlesku zaují- máme kritický odstup. Když jsme byli díky umu skladatele i interpreta zasaženi inspi- rací, pak tleskáme hodně, pokud však dílo autora bylo prázdné, bez inspirace, „nic neříkající“, nebo pokud bylo dílo dobré, ale kvůli chybám interpreta jsme ho nemohli docenit, pak tleskáme méně.

V některých hudebních žánrech tenhle kritický odstup schází. Zvuk je používán ne jako nositel skrytého smyslu, ale jako dráždidlo emocí, které se zvedají do stupně intenzity, který vede k zaslepenosti a ohlušení. To, co se hledá, není radost nebo štěstí, ale výlev. Takovou hudbu je možné poslouchat bez úhony nebo při ní nacházet zálibu v technicky zdařilém provedení. Přesto kulturu posunuje směrem, který je v konečném důsledku křesťanství nepřátelský, protože ničí zodpovědné sebeomezování. Představme si to na příkladu folklorního muzikanta. Jistý druh živelnosti a divokosti, při kterém se všem za- číná vařit krev, je obdivuhodný. Jenže pokud se této živelnosti nechá volný průběh, člo- věk se dříve nebo později dostane do stavu ztráty sebekontroly. Otěže zcela převezme do rukou rozbouřené nitro... a pak, zachraň se kdo můžeš! „A v tych Nových Zámkoch, novina se stala. Zabili šohajka, keď muzika hrála“ zpívá se v jedné písni, a možná že by nezabili, kdyby ta muzika nehrála...

Folklor mám velmi rád, a tímto ho nijak nehaním. Chci jen říct, že hudba může pů- sobit na člověka velmi hluboce, a velmi různě, a záleží na mnoha okolnostech.

Opravdu srdečně děkuji všem, kteří se zapojili do našeho farního muzicírování. I díky jejich zodpovědnosti a jistým obětem to byl hudební večer, při kterém nikoho neza- bili a o kterém si troufám říct, že hodně lidí pohladil po duši. Pán Bůh zaplať a Bohu díky!

O. Tomáš, kaplan

Z našeho farního úřadu

Z vody a z Ducha svatého se narodili

- 22. 10. Tobiáš Hynek
- 23. 10. Václav Tomáš Darmopil
- 30. 10. Sebastian Pavel Pataši
- 20. 11. Klára Fojtů
- 20. 11. Rozárie Šebková
- 27. 11. Dominik Hatiar

Do náruče našeho Otce se vrátili

- 26. 9. Pavel Muthsam
- 22. 10. Petr Kulhánec
- 8. 11. Jana Novotná
- 25. 11. Božena Krmíčková
- 19. 12. Eva Ouředníčková

-em-

PROSBA Z FARNÍ KAVÁRNY

Farní kavárna se otevírá nejvýše dvě neděle v měsíci po mši svaté v 10 hodin, a to jedině za předpokladu, že se najdou zájemci ochotní zapojit se do obsluhy. Na každou neděli jsou potřeba 3 farníci. Dvojice v kuchyni připravuje objednávky, třetí vítá všechny příchozí a je spojovacím článkem mezi obsluhou a návštěvníky.

Aby kavárnu nedrželo „nad vodou“ na pozici obsluhy jen několik málo stejných tváří, **potřebujeme rozšířit současný tým. Nehledáme profíky, ale právě vás - farníky, kterým potřebné know-how vysvětlíme a ukážeme.** Není to nic složitého. Máte čas třeba jen jednou za dva měsíce? Vůbec nevádí.

Pokud si přímo na obsluhu netroufáte, ale chtěli byste kavárnu podpořit jinak, můžete pro návštěvníky upéct buchtu.

Prosíme připojte se k nám: e-mail kavarna@faby.cz a uveďte i telefon. Díky. -pš-

Co se dělo (nejen) v naší farnosti

- Klub seniorů od svatých Janů 17. října pořádá vycházku k Augšperskému potoku. (6,2 km); 24. října z Kníniček do Medlánků (4,3 km) a 31. října od Žebětínského rybníka k Ríšově studánce (5 km) - Další vycházky opět začnou od března 2023.
- Společensví seniorů se sešlo 2. listopadu na faře.
- Setkání Klubu seniorů se konalo 3. listopadu ve Společenském centru. Hudební program zajistilo amatérské folklorní sdružení.
- V neděli 23. října se uskutečnila akce Misijní koláč a Misijní neděle. Při sbírce na misie bylo vybráno 41 075 Kč a na „Misijní koláč“ jste darovali 16 400 Kč. Bohu díky.
- Středa 2. listopadu byla adoračním dnem v naší farnosti a také dnem, kdy se bohoslovci z Arcibiskupského semináře Olomouc modlili za bystrckou farnost.
- V neděli 13. listopadu se uskutečnila ve všech kostelích naší diecéze sbírka na podporu katolických médií, v našem kostele jste darovali 32 124 Kč.
- Mši svatou v úterý 22. listopadu jsme si v Arše připomněli výročí jejího požehnání. Po mši svaté následovalo agapé.
- Vstup do adventu se sv. Cecilíí aneb Hraje a zpívá celá farní rodina. Tuto krásnou akci jsme prožili 26. listopadu v Arše (viz článek na jiném místě Setkání).
- V neděli 27. listopadu byly v kostele požehnány adventní věnce.
- Cestovatelský podvečer na téma „S botaniky na (ukrajinský) Krym“ se uskutečnil v neděli 4. prosince v Arše.
- Svatý Mikuláš přišel do Archy v úterý 6. prosince.
- Předvánoční úklid kostela proběhl v sobotu 10. prosince po ranní mši svaté. Děkujeme všem, kteří si našli čas a přišli pomoci.
- Od 3. adventního týdne jsme se modlili nově k Pražskému Jezulátku.
- V sobotu 17. prosince se konala rorátní mše svatá pro děti.
- 24. prosince již tradičně bystrčtí skauti roznášejí Betlémské světlo. -pš-

Vánoční přání otce biskupa

Vánoce.

Slovo opředené kouzlem dětství.

Čas krátkých se dní a prodlužujících se večerů.

Čas očekávání a snění o pokoji.

Čas dárků a rodinné blízkosti.

Čas lásky, pokoje a radosti dětí.

Vánoce.

Chvilé úžasu nad tím,

že Bůh dává člověku to nejcennější, co má.

Doba, kdy je nám zvěstováno:

„Sláva na výsostech Bohu

a na zemi pokoj lidem;

v nich má Bůh zalíbení.“

Bůh má zalíbení ve všem,

čím napodobujeme jeho štědrost a lásku.

Přeji nám všem, a to nejen o Vánocích,

prožití hluboké radosti z doteku nebe.

+ Vojtěch Cikrle

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle,
emeritní brněnský biskup

Svatý Mikuláš v Arše

Po dvouleté covidové přestávce přišel v úterý 6. prosince do Archy svatý Mikuláš s doprovodem své andělské družiny. Mikuláš vyprávěl jeden příběh ze svého života a potom si děti trochu vyzkoušel. S malou nápovědou pana faráře děti na otázky správně odpověděly, a pak už se mohly těšit z pěkné nadílky. Velké poděkování patří všem, kdo toto mikulášské setkání pro děti s péčí a láskou připravili. -em-

» » Rubriku Z našeho farního úřadu tentokrát najdete na str. 14 « «

Příště: Charita • Předběžná uzávěrka: 6. 3. 2023

SETKÁNÍ – občasník farnosti u sv. Janů; pro vnitřní potřebu; ZDARMA. Vydává římskokatolický farní úřad Brno-Bystrc. Příspěvky a náměty předávejte osobně na faře nebo pište na farabys-trc@volny.cz.. Redakční tým: E. Máchová, K. Malinková, J. Mrkvová; vedoucí: P. Šoba. Ilustrace: Terezie Šobová, jazyková korektura: L. Moravcová • Uzávěrka tohoto čísla: 27. 11. 2022, vyšlo: 24. 12. 2022. Příští číslo vyjde v březnu 2023. www.faby.cz